

Procedura postępowania w sprawach cyberprzemocy

1.Podstawy prawne uruchomienia procedury:

- Kodeks Karny
- Statut szkoły

2.Rodzaj zagrożenia objętego procedurą:

Cyberprzemoc – przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych, głównie Internetu oraz telefonów komórkowych. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli. Do działań okres lanych mianem cyberprzemocy wykorzystywane są głównie: poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, media społecznościowe, grupy dyskusyjne, SMS i MMS

3.Telefony alarmowe krajowe i lokalne:

- Dziecięcy Telefon Zaufania
- Rzecznika Praw Dziecka 800 12 12 12
- Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży - 116 111,
- Telefon dla Rodziców i Nauczycieli w sprawie Bezpieczeństwa Dzieci – 800 100 100, <https://800100100.pl/>

4.Zgłaszanie nielegalnych treści:

- dyzurnet.pl,
- dyzurnet@dyzurnet.pl,
- 810 615 005.

SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA

Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia:

1.Przypadek cyberprzemocy może zostać ujawniony przez ofiarę, świadka (np. innego ucznia, nauczyciela, rodzica) lub osobę bliską ofierze (np. rodzice, rodzeństwo, przyjaciele). W każdym przypadku wysłuchana będzie osoba zgłaszająca i okazane jej będzie wsparcie.

2.Jeśli zgłaszającym jest ofiara cyberprzemocy, podejmując działania przede wszystkim okazane jej będzie wsparcie, z zachowaniem jej podmiotowości i poszanowaniem jej uczuć. Potwierdzone zostanie, że ujawnienie przemocy jest dobrą decyzją. Rozmowa będzie przeprowadzona w miejscu bezpiecznym, zapewniającym ofierze dyskretność. Nie należy w tych czynnościach podejmować kroków, które mogłyby prowadzić do powtórnego prześladowania czy wzbudzić podejrzenia sprawcy (np. wywoływać ucznia z lekcji do dyrekcji).

3. Jeśli osobą zgłaszającą nie jest ofiara, na początku prosimy o opis sytuacji, także z zachowaniem podmiotowości i poszanowaniem uczuć osoby zgłaszającej (np. strach przed byciem donosicielem, obawa o własne bezpieczeństwo).

4. W każdej sytuacji ustalone będą okoliczności i charakter zdarzenia (rozmiar i rangę szkody, jednorazowość /powtarzalność). Realizując działania należy unikać sytuacji, które mogłyby wtórnie stygmatyzować ofiarę lub sprawcę, np: wywoływanie uczniów z lekcji, konfrontowanie ofiary i sprawcy, niewspółmierna kara, wytykanie palcami, etc. Trzeba dokonać oceny, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy, czy jest np. niezbyt udanym z żartem (wtedy trzeba podjąć działania profilaktyczne mające na celu niedopuszczenie do eskalacji tego typu zachowań w stronę cyberprzemocy).

5. Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów:

Należy zabezpieczyć wszystkie dowody związane z aktem cyberprzemocy (np. zrobić kopię materiałów, zanotować datę i czas otrzymania materiałów, dane nadawcy, adresy stron www, historię połączeń , etc.). W trakcie zbierania materiałów należy zadbać o bezpieczeństwo osób zaangażowanych w problem.

6. Identyfikacja sprawcy(-ów):

Identyfikacja sprawcy(ów) często jest możliwa dzięki zebranych materiałom – wynikiem rozmów z osobą zgłaszającą, z ofiarą, analizie zebranych materiałów. Ofiara często domyśla się, kto stosuje wobec niego cyberprzemoc. Jeśli ustalenie sprawcy nie jest możliwe, a w ocenie kadry pedagogicznej jest to konieczne, należy skontaktować się z Policją. Bezwzględnie należy zgłosić rozpowszechnianie nagich zdjęć osób poniżej 18 roku życia (art. 202 par. 3 KK).

7. Aktywności wobec sprawców zdarzenia ze szkoły/spoza szkoły:

Gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, pedagog szkolny przeprowadza z nim rozmowę o jego zachowaniu. Rozmowa taka ma służyć ustaleniu okoliczności zdarzenia, jego wspólnej analizie (w tym np. przyjrzeniu się przyczynom), a także próbie rozwiązania sytuacji konfliktowej (w tym sposobów zadośćuczynienia ofiarom cyberprzemocy). Cyberprzemoc podlegać będzie sankcjom określonym w wewnętrznych przepisach szkoły (m. in. w statucie)

8. Działania wobec ofiar zdarzenia:

a) W pierwszej kolejności udzielone będzie wsparcie ofierze. Musi się ona czuć bezpieczna i zaopiekowana przez dorosłych. Na poczucie bezpieczeństwa dziecka wpływa fakt, że wie ono, iż szkoła podejmuje kroki w celu rozwiązania problemu.

b) Podczas rozmowy z uczniem – ofiarą cyberprzemocy – zapewnione będzie, że nie jest winny zaistniałej sytuacji oraz że nikt nie ma prawa zachowywać się w ten sposób wobec niego, a także podkreślone będzie, że dobrze zrobił ujawniając sytuację. Osoby rozmawiające z ofiarą okażą zrozumienie dla jego uczuć, w tym trudności z ujawnieniem okoliczności wydarzenia, strachu, wstydu. Należy podkreślić, że szkoła nie toleruje przemocy i że zostaną podjęte odpowiednie procedury interwencyjne.

c) Należy poinformować ucznia o krokach, jakie może podjąć szkoła i sposobach, w jaki może zapewnić mu bezpieczeństwo.

d) Należy pomóc ofierze (rodzicom ofiary) w zabezpieczeniu dowodów (to może być dla niej zadanie trudne zarówno ze względów technicznych, jak i emocjonalnych), zerwaniu kontaktu ze sprawcą, zadbaniu o podstawowe zasady bezpieczeństwa on-line (np. nieudostępnianie swoich danych kontaktowych, kształtowanie swojego wizerunku etc).

e) Pomoc ofierze nie kończy się w momencie zakończenia procedury. Monitorowane będzie sytuacja np. zwracać uwagę czy nie są podejmowane wobec ofiary dalsze działania przemocowe, obserwowana będzie, jak sobie radzi w grupie po ujawnionym incydencie cyberprzemocy.

f) Działaniami również objęci będą rodzice/opiekunowie ofiary – na bieżąco będą informowani o sytuacji, pamiętając przy tym o podmiotowym traktowaniu dziecka – mówiąc mu o tym i starając się uzyskać jego akceptację dla udziału rodziców.

f) Jeśli dziecko nie wyraża zgody, należy omówić z nim jego obawy, a jeśli to nie pomaga powołać się na obowiązujące nas zasady i przekazać informację rodzicom. W trakcie rozmowy z dzieckiem i/lub jego rodzicami/opiekunami, jeśli jest to wskazane, można zaproponować pomoc specjalisty (np. psycholog szkolny, poradnia psychologiczno-pedagogiczna) oraz przekazać informację o możliwości zgłoszenia sprawy Policji.

Aktywności wobec świadków:

1. Zadbane będzie bezpieczeństwo świadków zdarzenia, zwłaszcza, jeśli byli oni osobami ujawniającymi cyberprzemoc. W trakcie rozmowy ze świadkami okazane będzie zrozumienie i empatia dla ich uczuć – obawy przed przypięciem łatki „donosiciela”, strachu przed staniem się kolejną ofiarą sprawcy itp.

2. Współpraca z Policją i sądami rodzinnymi:

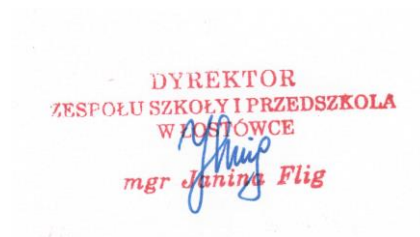
Samo wystąpienie zjawiska cyberprzemocy nie jest jednoznaczne z koniecznością zaangażowania Policji i sądu rodzinnego – procedura umożliwia rozwiązanie sytuacji problemowej na poziomie pracy wychowawczej szkoły. Szkoła powiadomi odpowiednie służby (np. sąd rodzinny), gdy wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje poniesienia kary wynikające ze statutu) i interwencje pedagogiczne, a ich zastosowanie nie przyniesie pożądanych rezultatów (np. nie ma zmian postawy ucznia).

3.Kontakt z Policją nastąpi gdy:

Wszelkie sytuacje, w których zostało naruszone prawo (np. groźby karalne, świadome publikowanie nielegalnych treści, rozpowszechnianie nagich zdjęć z udziałem małoletnich). Za zgłoszenie będzie odpowiadać dyrektor szkoły.

Współpraca z dostawcami Internetu i operatorami telekomunikacyjnymi:

Kontakt z dostawcą usługi może być wskazany w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów.

DYREKTOR
ZESPOŁU SZKOŁY I PRZEDSZKOLA
W OSTÓWCE
mgr Janina Flig